

C/2023/449

1.12.2023

P9_TA(2023)0114

Zamach na prawo do nauki i represje wobec działaczy na rzecz tego prawa w Afganistanie, w tym sprawa Matiullaha Wesy

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie zamachu na prawo do nauki i represji wobec działaczy edukacyjnych w Afganistanie, w tym Matiullaha Wesy (2023/2648(RSP))

(C/2023/449)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Afganistanu,
 - uwzględniając art. 144 ust. 5 i art. 132 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że afgański działacz edukacyjny Matiullah Wesa, przewodniczący organizacji PenPath, został aresztowany 27 marca 2023 r. wraz z kilkoma członkami jego rodziny przez reżim talibski i pozostaje w areszcie bez możliwości kontaktu z rodziną i bez możliwości podważenia legalności zatrzymania;
- B. mając na uwadze, że od czasu przejścia władzy przez talibów kobiety i dziewczęta spotykają się z prześladowaniami ze względu na płeć i coraz większymi ograniczeniami ich praw podstawowych, zwłaszcza w odniesieniu do ich edukacji, swobody przemieszczania się i prawa do pracy; mając na uwadze, że kobiety zostały praktycznie usunięte ze wszystkich obszarów życia publicznego;
- C. mając na uwadze, że talibowie planują zrewidować krajowy program nauczania, aby zastąpić nowoczesną edukację świecką nauczaniem religijnym i rozwinąć ogólnokrajową sieć szkół religijnych; mając na uwadze, że Afganistan jest obecnie jedynym krajem na świecie, który odmawia kobietom i dziewczętom kształcenia na poziomie ponadpodstawowym;
1. wzywa faktyczne władze Afganistanu do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia Matiullaha Wesy i wszystkich osób uwięzionych za korzystanie z przysługujących im praw podstawowych; domaga się poszanowania ich praw, w tym umożliwienia kontaktu z rodziną i przedstawicielem prawnym;
 2. wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych i państwa członkowskie do wywierania bezpośredniej lub pośredniej presji dyplomatycznej na faktyczne władze Afganistanu, aby doprowadzić do uwolnienia Matiullaha Wesy i innych arbitralnie zatrzymanych działaczy, w tym Rasula Abdiego Parsiego, Noorayela Kaliwala i Mortazy Behboudiego;
 3. potępia prześladowania ze względu na płeć i dramatyczny regres praw kobiet w Afganistanie; potępia zakaz kształcenia kobiet na poziomie średnim i wyższym oraz zakaz pracy kobiet w organizacjach pozarządowych i ONZ; wyraża solidarność z afgańskimi kobietami i dziewczętami oraz z osobami, które prowadzą edukację, ryzykując swoje bezpieczeństwo;
 4. wzywa faktyczne władze Afganistanu do pełnego poszanowania praw i podstawowych wolności kobiet i dziewcząt oraz do przywrócenia im możliwości pełnego, równego i znaczącego udziału w życiu publicznym;
 5. wzywa faktyczne władze Afganistanu do wywiązania się z własnego zobowiązania i przywrócenia dziewczętom i kobietom równego dostępu do edukacji; podkreśla potrzebę zapewnienia wszystkim Afgankom i Afgańczykom edukacji zgodnie z międzynarodowymi standardami;
 6. wzywa UE i państwa członkowskie do zwiększenia wsparcia dla afgańskich grup prowadzących edukację kobiet i dziewcząt, w tym poprzez alternatywne możliwości kształcenia, oraz do finansowania specjalnych programów pomocy zarówno online, jak i za pośrednictwem edukacji społecznej;
 7. nalega na utrzymanie surowego i warunkowego podejścia w kontaktach z talibami w oparciu o określone przez Radę pięć kryteriów współpracy z faktycznymi władzami Afganistanu oraz na pociągnięcie do odpowiedzialności sprawców poważnych naruszeń praw dziewcząt i kobiet, w tym za pomocą środków ograniczających;

8. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby wspierały prace specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Afganistanie oraz aby zobowiązały się do odnowienia i wzmocnienia jego mandatu;
 9. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządóm i parlamentóm państw członkowskich oraz ONZ.
-